

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/158/2001

PREFERENCJE PARTYJNE W LISTOPADZIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Miesiąc, który upłynął od październikowego badania, był bogaty w wydarzenia polityczne o dużym znaczeniu. Odbyły się inauguracyjne posiedzenia obu izb parlamentu, dokonano zaprzysiężenia nowego premiera, powołano nowy rząd. Leszek Miller wygłosił w Sejmie *exposé*, rząd zapowiedział oszczędności i konieczność realizacji polityki zaciskania pasa. Ciągłe trwają dyskusje i prace związane z przyszłorocznym budżetem. Sondaż odbył się jeszcze przed pojawieniem się w mediach informacji o podjęciu przez rząd decyzji zmieniającej stanowisko Polski w negocjacjach z Unią Europejską.

Wśród innych wydarzeń politycznych trzeba wspomnieć o uszczupleniu parlamentarnej reprezentacji Platformy Obywatelskiej po utworzeniu w Sejmie poselskiego koła Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego przez polityków, którzy odmówili wstąpienia do klubu PO po jej przekształceniu w partię polityczną.

Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w listopadzie, niespełna dwa miesiące po terminie rzeczywistego głosowania, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 63% ankietowanych¹, czyli o 3 punkty mniej niż w październiku. Zwyciężyłaby ponownie koalicja SLD-UP, na którą chce głosować 45% potencjalnych wyborców. W porównaniu z sondażem październikowym, kiedy zadawaliśmy ankietowanym pytanie w nieco innym brzmieniu, odsetek zwolenników rządzącej koalicji wzrósł o 6 punktów. Pozostałe partie

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (138) przeprowadzono w dniach 9-12 listopada 2001 roku na liczącej 968 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski

nadal mają znacznie mniejsze poparcie społeczne. Co ósmy uczestnik ewentualnych wyborów chciałby głosować na PO, a co dziesiąty - na kandydatów zgłoszonych przez Samoobronę. Na takim samym poziomie jak miesiąc wcześniej utrzymuje się natomiast poparcie dla PSL - trzeciej partii tworzącej obecną koalicję rządową. W listopadzie na ugrupowanie Jarosława Kalinowskiego chciałoby głosować 8% uczestników wyborów. Po 6% wyborców deklaruje chęć głosowania na PiS oraz LPR. Oba ugrupowania rządzące przez ostatnie cztery lata mają podobnie niskie poparcie - na UW głosowałoby 3% wyborców, na AWSP - 2%. Pozostałe partie miałyby jeszcze mniej zwolenników.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach		Wyniki wyborów z 23 września br.
	X 2001*	XI 2001	
	w procentach		
Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy	39	45	41
Platforma Obywatelska	14	11	13
Samoobrona	12	10	10
Polskie Stronnictwo Ludowe	8	8	9
Prawo i Sprawiedliwość	9	6	9,5
Liga Polskich Rodzin	8	6	8
Unia Wolności	4	3	3
Akcja Wyborcza Solidarność Prawicy	2	2	6
Polska Partia Socjalistyczna	1	1	0
UPR	-	1	-
KPEiR	-	1	-
Inne	1	1	1
Trudno powiedzieć	1	6	-
	N=670	N=610	

* Bezpośrednio po wyborach zadaliśmy pytanie sformułowane nieco inaczej niż zwykle. Brzmiało ono: *Gdyby nie udało się utworzyć rządu i odbyły się powtórne wybory, to na kandydatów której partii, ugrupowania lub koalicji wyborczej by Pan(i) głosował(a)?* W pytaniu tym wśród kategorii przedstawionych respondentom do wyboru nie było możliwości odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Okres formowania rządu, a także pierwsze miesiące jego urzędowania określane bywają jako „miodowy miesiąc” władzy. Akt wyborów rozładowuje napięcia polityczne, nowy rząd i nowa koalicja rządowa witane są z dużymi oczekiwaniami i nadziejami na poprawę sytuacji. Szczególnie dotyczy to rządu, który objął władzę po ekipie długo sprawującej władzę, bardzo nisko ocenianej przez Polaków². Pierwszy miesiąc funkcjonowania rządu Leszka Millera potwierdza tę regułę. Zapewne nowy styl rządzenia i pierwsze decyzje sprawiły, że główne ugrupowania rządzącej koalicji (SLD-UP) zyskały zwolenników. Nie zmieniło się poparcie dla trzeciej koalicyjnej partii - PSL. Pozostałe ugrupowania reprezentowane w parlamencie mają nieco mniej sympatyków niż miesiąc wcześniej. W przypadku PO może to się łączyć z kontrowersjami związanymi z przekształcaniem się tego ugrupowania w partię polityczną i dokonującym się faktycznie rozpadem SKL stowarzyszonego dotąd z PO, lecz zachowującego samodzielność. Należy jednak zastrzec, że porównanie z notowaniami sondażu październikowego można traktować wyłącznie orientacyjnie, gdyż inna treść pytania i inne wybory³ uniemożliwiają pełną porównywalność.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

---

² Por. komunikat CBOS „Reakcje na wyniki wyborów parlamentarnych”, listopad 2001.

³ Patrz notka pod tabelą.